

Nowoczesny Dwór Polski. Inspiracją jest tradycyjna, osadzona w pejzażu architektura

Szukając własnego kodu

Znajdujący się w Izabelinie Dom The Concrete, autorstwa krakowskiego Biura Architektonicznego Barycz i Saramowicz kandyduje do nagrody Polska Architektura XXL. Plebiscyt ten, organizowany przez magazyn i portal „Sztuka Architektury” już po raz jedenasty stawia sobie za cel wyłonienie najciekawszych realizacji polskiej architektury w trzech kategoriach: kubatura, wnętrza i krajobraz.

Historyczny punkt odniesienia

Biuro Rafała Barycza i Pawła Saramowicza jest jednym z nielicznych, które konsekwentnie stawia sobie za cel projektowanie budynków nawiązujących swoim kształtem i charakterem do krajobrazu kulturowego i naturalnego.

Skąd to przekonanie? - Dwór jest arcyważnym zjawiskiem dla polskiej tożsamości - podkreśla dr arch. Rafał Barycz.

- Zainteresowanie nim wydaje się oczywiste. Dwory przez setki lat były charakterystycz-

nym elementem naszego krajobrazu, depozytariuszami polskiego etosu i obyczaju, a także kultywowania tradycji narodowych oraz walki o wolność. Sporym zagrożeniem dla naszej kultury i tożsamości w Europie

Twórcy willi w Grębynicach starają się powstrzymać proces eliminowania z pejzażu polskiego dworu – jako siedliska rodzinnego oraz centrum życia

jest, rozpoczęty po 1939 roku, proces usuwania z polskiego krajobrazu zabytkowych dworów i parków. Poprzez swoją działalność chcemy powstrzymać ten proces, nadając założeniom polskiego dworu, polskiej willi współczesny rys.

Taki charakter ma jedno z ostatnich dokonań krakowskiego biura, którym jest Nowo-

czesny Dwór Polski, czyli willa zbudowana w podkrakowskich Grębynicach, na terenie Jury, w sąsiedztwie zamku w Korzkwi. - *Obiekt ten powstał na archetypicznym planie polskiego dworu, ale wszystko inne ma być w nim nowoczesne - mówi dr arch. Paweł Saramowicz. - Innowacyjne są mury budynku, będące połączeniem lokalnego kamienia wapiennego ze spiektem kwarcowym i - przede wszystkim - błyszczący dach, który nadaje mu nieziemski, kosmiczny wyraz.*

Symetria kompozycji willi w Grębynicach, której charakterystycznymi cechami są wysunięte po bokach fragmenty bryły, przywołuje na myśl kształt polskiego dworu, z gankiem i alkierzami.

Bardziej styl rodzimy niż międzynarodowy

Dużą rolę odgrywają w nim rozległe, otwarte powierzchnie. W płynącej przestrzeni tworzą się kolejne wieloplane obrazy wnętrza. Twórcy tej architektury postawili sobie za cel, aby dom był jasny, dobrze do-

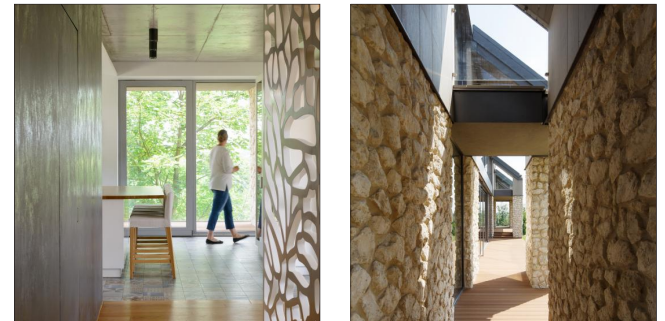
świetlony. Dekorację zredukowano do minimum. Sprowadza się do użycia tych samych materiałów, jak na elewacji.

Do zbudowania domu wybrano materiały, które współgrają z otoczeniem i pozwalają osadzić budynek w jurajskim krajobrazie. Ściany i dach mają podobną fakturę i kolorystykę, dzięki czemu tworzą niemal jednolitą bryłę. - *Nie chcemy, aby nasze budynki wpisywały się w międzynarodowy, zunifikowany styl - podkreślają twórcy. - Dlatego czerpiemy z rodzimych korzeni. Szukając właściwych kodów kulturowych i lokalnych materiałów, stosujemy je w nowatorski sposób. Architektura nowoczesnej Polski w XXI wieku musi być awangardowa i hipernowoczesna, a przy tym odrębna, nie naśladownicza, lecz czerpiąca z własnej historii i tradycji. Wyrasta bowiem z kultury i w relacji do niej buduje swą tożsamość. Modernizacja przestrzeni przy zachowaniu autonomii i oryginalności jest podstawowym zadaniem polskiej myśli architektonicznej.*

Janusz Michalczak

Bryła przywołuje na myśl kształt dworu z gankiem i alkierzami

Nowoczesne materiały sąsiadują z naturalnym kamieniem

Otwarte wnętrza i duże przeszklenia pozwalają podziwiać otoczenie